

FRANTIŠEK



ŠŤASTIE SA ZAČÍNA UŽ DNES

Inšpiratívne myšlienky pápeža Františka o šťastí

ŠŤASTIE SA ZAČÍNA
UŽ DNES

FRANTIŠEK

ŠŤASTIE SA ZAČÍNA
UŽ DNES

Inšpiratívne myšlienky pápeža Františka o šťastí

Original title: Jorge Mario Bergoglio, Papa Francesco:
LA FELICITÀ IN QUESTA VITA

Una meditazione appassionata sull'esistenza terrena

Copyright © 2017 by Edizioni Piemme Spa, Milano

www.edizpiemme.it

© 2017 Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano

Cover design © ITEM, 2017

Cover image © Martin Podzorny/Shutterstock

Slovak edition © Fortuna Libri, Bratislava 2017

Translation © Oľga Gavendová, 2017

Vydalo vydavateľstvo Fortuna Libri.

www.fortunalibri.sk

Redakčná úprava Anna Šikulová

Prvé vydanie

Všetky práva vyhradené.

Nijaká časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovať,
ukladať do informačných systémov ani rozširovať
akýmkoľvek spôsobom, či už elektronicky, mechanicky,
fotografickou reprodukciou, alebo inými prostriedkami,
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ISBN 978-80-8142-737-4

Cesta šťastia

Blahoslavenstvá sú cestou. Boh nám ju ukazuje ako odpoveď na túžbu po šťastí, ktorá je vlastná človeku, pričom zdokonaľujú prikázania Starého zákona. Sme zvyknutí naučiť sa Desatoro Božích prikázaní – isto, všetci ich poznáte, naučili ste sa ich na náboženstve –, no nie sme zvyknutí opakovať si blahoslavenstvá.

Skúsme si ich zapamätať a vtlačiť do srdca.

„Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo.“

„Blahoslavení plačúci, lebo oni budú potešení.“

„Blahoslavení tichí, lebo oni budú dedičmi zeme.“

„Blahoslavení lační a smädní po spravodlivosti, lebo oni budú nasýtení.“

„Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo.“

„Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha.“

„Blahoslavení tí, čo šíria pokoj, lebo ich budú volať Božími synmi.“

„Blahoslavení prenasledovaní pre spravodlivosť, lebo ich je nebeské kráľovstvo.“

„Blahoslavení ste, keď vás budú pre mňa potupovať a prenasledovať a všetko zlé na vás nepravdivo hovoriť.“

„Radujte sa a jasajte, lebo máte hojnú odmenu v nebi.“

Vezmite si evanjelium, to, ktoré nosíte so sebou...

Nezabudnite, že máte mať vždy pri sebe malé evanjelium, vo vrecku, v kabelke, vždy. V piatej kapitole Matúšovho evanjelia sú blahoslavenstvá. Čítajte si ich každý deň, aby ste na ne nezabudli, pretože je to zákon, ktorý nám dáva Ježiš.

V týchto slovách je všetka novosť, ktorú priniesol Kristus, všetka novosť Krista je v týchto slovách. Blahoslavenstvá sú naozaj portrétom Ježiša, jeho spôsobu života. A sú cestou k pravému šťastiu. Aj my môžeme po nej kráčať s milosťou, ktorú nám dáva Ježiš.

Generálna audiencia, 6. august 2014

PRVÁ ČASŤ

ŽIVOT A HLADANIE
ZMYSLU ŽIVOTA

Sny a plány, budúcnosť a nádej

S Ježišom Kristom sa stále rodí a znovuzrodzuje radosť.

Apoštolská exhortácia Evangelii gaudium (Radosť evanjelia)

Evanjelium realizovaného života

Radosť evanjelia naplňa srdce a život tých, ktorí sa stretávajú s Kristom. Tí, ktorí sa ním nechajú zachrániť, sú oslobodení od hriechu a smútku, od vnútorného prázdna a izolácie.

Evangelii gaudium, 1

Dôležitá otázka: Je tu a teraz možná nádej?

Závratné tempo, ktorému sme vystavení, akoby nás oberalo o nádej a radosť. Tlaky a bezmocnosť zoči-voči mnohým situáciám akoby nám vysušovali dušu a robili nás necitlivými k nespočetným problémom. Paradoxne, keď sa na vytvorenie lepšej spoločnosti – teoreticky – všetko uponáhľa, nakoniec nezvýši čas na nič a na nikoho. Prídeme o čas, ktorý by sme mohli venovať rodine, spoločenstvu, priateľom, solidárnosti i spomienkam.

Dôležité je, aby sme si položili otázku: *Ako sa dá žiť evanjeliová radosť dnes, uprostred našich miest? Je v takejto situácii, tu a teraz možná kresťanská nádej?*

Tieto dve otázky sa týkajú našej identity, života našich rodín, našich krajín a miest.

Kázeň, 25. marec 2017

Jedlo a soľ...

Ježiš dokončil rozprávanie o nebezpečenstve bohatstva, o tom, ako ťažko môže bohatý človek vojsť do nebeského kráľovstva. Vtedy sa ho Peter opýtal: „My sme zanechali všetko a nasledovali sme ťa. Aká bude naša odmena?“ Ježiš bol veľkorysý a začal Petrovi hovoriť: „Veru, hovorím vám: niet nikoho, kto by pre mňa a pre evanjelium opustil dom alebo bratov a sestry, alebo matku a otca, alebo polia, aby nedostal stonásobne viac, teraz, v tomto čase, bratov, sestry, matky a deti, a polia...“

Peter si možno myslel: Toto je dobrý obchod, nasledovanie Ježiša mi prinesie viac, stonásobne viac. Ježiš však dodal: „S prenasledovaním.“ A potom budeš mať večný život. Áno, vy ste opustili všetko a na tejto zemi dostanete veľa vecí, ale s prenasledovaním.

Je to ako jedlo so soľou prenasledovania. Toto je zisk kresťana a toto je cesta pre každého, kto chce nasledovať Ježiša. Lebo je to cesta, po ktorej kráčal on: prenasledovali ho.

Kázeň v Dome svätej Marty, 9. jún 2014

Otvor si srdce Božiemu kráľovstvu, ktoré prichádza pomaly

V podobenstvách nám Ježiš hovorí, že kráľovstvo vstupuje do sveta nenápadne, potichu, no s istotou sa rozvíja všade, kde je prijaté do srdca otvoreného posolstvu nádeje a spásy. Evanjelium nás učí, že Ježišov Duch môže priniesť nový život do srdca každého človeka a môže premeniť každú situáciu, aj takú, v ktorej sa zdá, že už niet nádeje. Ježiš môže zmeniť, dokáže zmeniť každú situáciu! O toto posolstvo sa máte podeliť so svojimi rovesníkmi v škole, na pracoviskách, v rodinách, na univerzitách a vo svojich spoločenstvách. Keďže Ježiš vstal z mŕtvych, vieme, že on má „slová večného života“ (*Evanjelium podľa Jána 6, 68*), že jeho Slovo má moc dotknúť sa každého srdca a premôcť zlo dobrom, zmeniť a vykúpiť svet.

Príhovor, 15. august 2014

Ako je to s radosťou?

Napísal to už svätý Pavol: „*Ustavične sa radujte... Pán je blízko!*“ (*List Filipanom 4, 4 – 5*). Rád by som vám dnes položil otázku. Každý nech ju vo svojom srdci odnesie domov, ako domácu úlohu. A nech si odpovie sám. Ako je to s radosťou u teba doma? Ako je to s radosťou v tvojej rodine? Odpoveď si dajte sami.

Drahé rodiny, vy dobre viete, že pravá radosť, ktorá sa prežíva v rodine, nie je niečo povrchné, nepochádza

z vecí alebo z priaznivých okolností... Skutočná radosť pochádza z hlbokého súladu medzi ľuďmi, ktorý všetci cítia v srdci a ktorý nám dáva pocítiť, aké krásne je byť spolu, byť si navzájom oporou na životnej ceste. Základom pocitu hlbokej radosti je prítomnosť Boha. Prítomnosť Boha v rodine, prítomnosť jeho lásky, ktorá je prijímajúca, milosrdná a všetkým si váži. A predovšetkým je to láska trpezlivá. Trpezlivosť je cnosť Boha, ktorý nás v rodine učí mať túto trpezlivú lásku k sebe navzájom. Majme trpezlivosť so sebou navzájom. Trpezlivú lásku. Len Boh dokáže vytvárať harmóniu uprostred rozdielností. Ak chýba láska k Bohu, aj rodina stráca harmóniu, prevládne individualizmus a radosť uhasína. Ale rodina, ktorá prežíva radosť z viery, spontánne ju šíri a je soľou zeme a svetlom sveta, je kvasom pre celú spoločnosť.

Kázeň, 27. október 2013

Nepotláčaj svoje sny

Chcel by som povedať predovšetkým tým mladším, ktorí – aj vďaka veku a pohľadu na budúcnosť črtajúcu sa pred ich zrakom – vedia byť ochotní a veľkodušní. Niekedy totiž hrozí, že neznáma budúcnosť, starosti a neistota, ktoré široko zasahujú všedné dni, paralyzujú ich nadšenie, brzdia ich sny, až prichádzajú k záveru, že nemá zmysel angažovať sa a že Boh kresťanského náboženstva len obmedzuje ich slobodu. Drahí mladí, nemajte strach vyjsť zo seba a vydať sa na cestu! Evan-

jelium je slovo, ktoré oslobodzuje, premieňa a robí náš život krajším.

Posolstvo k Svetovému dňu modlitieb za duchovné povolania,

29. marec 2015

Cítiš, že sa nerealizuješ? Odvzdaj sa do Božieho náručia

Často nedokážeme prijať Boží plán a uvedomujeme si, že sami si nevieme zaistiť šťastie a večný život. No práve v skúsenosti našich ohraničení a našej chudoby nás Duch potešuje a umožňuje nám vnímať, že to najdôležitejšie je dať sa viesť Ježišom do náručia jeho Otca.

Generálna audiencia, 11. jún 2014

Cesta života svätých (a tvoja)

Ak je niečo pre svätcov príznačné, je to fakt, že sú naozaj šťastní. Objavili tajomstvo pravého šťastia, ktoré prebýva v hĺbke duše a pramení v Božej láske. Preto o svätcoch hovoríme ako o blahoslavených.

Kázeň, 1. november 2016

Boh ťa utešuje ako matka

Ako matka berie na seba ťažkosti a námahy svojich detí, tak Boh rád berie na seba naše hriechy a naše starosti.

On, ktorý nás pozná a nekonečne miluje, je vnímavý k našim modlitbám a vie zotrieť naše slzy. Hľadiac na nás s hlbokou láskou, vždy sa dojme a obmäkčí, pretože napriek zlu, ktoré sme schopní konať, stále sme jeho deti. Túži nás vziať do náručia, chrániť nás a zbaviť nebezpečenstiev a zla. Dajme zaznieť v našom srdci slovám, ktorými sa dnes k nám obracia: „Ako matka vás poteším.“

Kázeň, 1. október 2016

Obraz Krista je tvojou realizáciou

Veriaci sa učí hodnotiť seba samého na základe viery, ktorú vyznáva – postava Krista je preňho ako zrkadlo, v ktorom objavuje naplnený vlastný obraz. A tak ako Kristus v sebe zahŕňa všetkých veriacich, ktorí tvoria jeho telo, kresťan chápe seba samého v tomto tele, v pôvodnom vzťahu ku Kristovi a k bratom vo viere.

Encyklika Lumen fidei (Svetlo viery), 22

Buď dieťaťom v náručí Ducha Svätého

Keď si Duch Svätý urobí v našom srdci príbytok, naplní nás útechou a pokojom a vedie nás k tomu, aby sme sa vnímali takí, akí sme, teda maličkí, aby sme zaujali postoj, ktorý Ježiš odporúča v evanjeliu – postoj človeka, ktorý všetky svoje starosti a očakávania skladá na Boha a cíti sa chránený a šťastný ako dieťa v otcovom náručí!

Toto koná Duch Svätý v našich srdciach: umožňuje nám, aby sme sa cítili ako deti v náručí otca. V tomto zmysle môžeme správne porozumieť, ako v nás bázeň pred Bohom naberá formu poddajnosti, vďačnosti a chvály, naplňajúc nám srdce nádejou.

Generálna audiencia, 11. jún 2014

Chcem lásku, ktorá pretrvá navždy

Srdce človeka túži po veľkých veciach, po dôležitých hodnotách, hlbokých priateľstvách, po zväzkoch, ktoré v životných skúškach zosilnejú a nerozpadnú sa. Človek túži po tom, aby miloval a bol milovaný: je to naša najhlbšia túžba, milovať a byť milovaný. Je to najhlbšia túžba a má byť uskutočnená definitívne. Kultúra provizórnosti nepomáha našej slobode, práve naopak, oberá nás o náš pravý údel, o najpravdivejšie a autentické ciele. Taký život je rozdrobený na kúsky. Je smutné, ak sa človek dožije istého veku, a keď sa obzrie na cestu, ktorou prešiel, zistí, že je rozbitá na kusy, bez jednoliatosti, nezavŕšená, všetko bolo provizórne...

Príhovor, 5. júl 2014

V čase osirotenosti máš Otca

Boh nie je vzdialenou a neosobnou bytosťou: je naším útočiskom, prameňom vyrovnanosti a pokoja. Je skalou našej spásy, môžeme sa o ňu zachytiť s istotou, že ne-

padneme. Kto sa pevne chytí Boha, ten nikdy nepadne! Je našou obranou pred stále číhajúcim zlom. Boh je naším priateľom, spojencom, otcom, hoci si to vždy neuvedomujeme. Neuvedomujeme si, že máme priateľa, spojenca, otca, ktorý chce naše dobro, a radšej hľadáme oporu v bezprostredne hmatateľnom a pominuteľnom dobre, a zabúdame pritom na najvyššie dobro, niekedy ho aj odmietame: zabúdame na otcovskú Božiu lásku. Cítiť ho ako Otca je v súčasnej ére osirotenosti veľmi dôležité! Vo svete sirôt je dôležité cítiť, že máš Otca.

Modlitba Anjel Pána, 26. február 2017

Nezvládnem to...

Sami to nedokážeme. Keď stojíme pod tlakom udalostí a módy, sami nedokážeme nájsť správnu cestu, a aj keby sme ju našli, nebudeme mať dosť sily, aby sme vytrvali, aby sme čelili nepredvídaným prekážkam. A tu prichádza Ježišovo pozvanie: „Ak chceš... nasleduj ma.“ Volá nás, aby nás sprevádzal na ceste, nie aby nás využil, nie aby si z nás urobil otrokov, ale aby nás urobil slobodnými. V tejto slobode nás volá, aby nás mohol sprevádzať na ceste. Je to tak. Iba *spoločne s Ježišom*, v modlitbe a nasledujúc ho, budeme mať jasnú predstavu i dosť síl, aby sme ju uskutočnili. On nás miluje, vybral si nás, daroval sa každému z nás. Je naším obhajcom a starším bratom a bude naším jediným sudcom. Aké pekné je čeliť striedavým obdobiam života v Ježišovej spoločnosti, mať ho blízko a mať blízko jeho posolstvo! On nám nevezme

samostatnosť či slobodu; naopak, posilní našu krehkosť a umožní nám, aby sme boli naozaj slobodní, aby sme slobodne konali dobro, silní, aby sme ho konali neprestajne, aby sme vedeli odpúšťať a aby sme vedeli žiadať odpustenie. Toto je Ježiš, ktorý nás sprevádza, taký je náš Pán!

Príhovor, 5. júl 2014

Nezohýbaj sa, nedaj sa zadusiť, nezostaň väzňom

Nestahujte sa do seba, nedajte sa zadusiť malými domácimi hádkami, nestaňte sa väzňami svojich problémov. Tie sa vyriešia, keď vyjdete von a pomôžete druhým vyriešiť ich problémy a ohlasovať dobrú zvesť. Dávajúc život, nájdete život; dávajúc nádej, nájdete nádej; milujúc nájdete lásku.

List zasväteným osobám, 21. november 2014

Vyjdí zo seba, získaš stonásobne viac

Pri koreni každého kresťanského povolania je tento základný pohyb skúsenosti viery: veriť znamená zanechať seba samých, vyjsť z pohodlnosti a nepružnosti vlastného ja, aby sme svoj život zamerali na Ježiša Krista; opustiť ako Abrahám vlastnú zem a vydať sa na púť s dôverou, vediač, že Boh nám ukáže cestu do novej zeme. Tento „východ“ nemožno chápať ako opovrhnutie vlastným životom, vlastnými pocitmi, vlastným člove-

čenstvom; naopak, kto sa vydá na cestu nasledovania Krista a dá sa úplne k dispozícii Bohu a jeho kráľovstvu, nájde život v hojnosti. Ježiš hovorí: „Každý, kto pre moje meno opustí domy alebo bratov a sestry, alebo otca a matku, alebo deti, alebo polia, dostane stonásobne viac a bude dedičom večného života“ (Evanjelium podľa Matúša 19, 29).

To všetko korení hlboko v láske.

Posolstvo k Svetovému dňu modlitieb za duchovné povolania,

29. marec 2015

Prelom bariéru strachu

Bolo to po prvý raz, čo sa archanjel Gabriel obrátil na Pannu Máriu: „Zdravas, milosti plná, Pán s tebou“ (Evanjelium podľa Lukáša 1, 28). Život človeka, ktorý objavil Ježiša, sa naplňa takou veľkou vnútornou radosťou, že nič a nikto mu ju nemôže vziať. Kristus dáva svojim nevyhnutnú silu, aby neboli smutní ani sklúčení, aby si nemysleli, že problémy sa nedajú riešiť. Kresťan povzbudený touto pravdou nepochybuje, že všetko, čo robí s láskou, plodí pokojnú radosť, sestru tej nádeje, ktorá láme bariéru strachu a otvára brány sľubnej budúcnosti.

Posolstvo, 8. september 2014

Neuspokoj sa so životom „v malom“

Túžite byť opravdivo šťastní? V čase, keď nás priťahuje toľko zdanlivých podôb šťastia, hrozí, že sa uspokojíme

s málom, že nebudeme mať ambicióznu predstavu o živote. Usilujte sa o veľké veci! Otvorte svoje srdcia! Ako povedal blahoslavený Pier Giorgio Frassati: „Život bez viery, bez dedičstva, ktoré treba brániť, bez neustáleho zápasu o pravdu, nie je život, ale živorenie. Nesmieme nikdy živoriť; musíme žiť“ (*List I. Boninimu*, 27. februára 1925).

Posolstvo k Svetovému dňu mládeže, 21. január 2014

Dovoľ, aby ti Duch Svätý otvoril srdce

Práve preto veľmi potrebujeme dar Duchu Svätého. Bázeň pred Bohom nám dáva vedomie, že všetko pochádza z Božej milosti a že naša skutočná sila spočíva jedine v nasledovaní Pána Ježiša a v otvorení sa Otcovi, aby nás zahrnul svojou dobrotou a milosrdenstvom. Otvoríť srdce, aby sa k nám dostala Božia добрota a milosrdenstvo. Toto koná Duch Svätý s darom bázne voči Bohu, otvára srdcia. Otvorené srdce potrebujeme preto, aby sa k nám dostalo Otcovo odpustenie, milosrdenstvo, добрota a nežnosť, pretože sme nekonečne milované deti.

Generálna audiencia, 11. jún 2014

Dnešok si vyžaduje odvahu

Dnešok je časom misie a časom odvahy! Odvahy posilniť váhavé kroky, znovu nabrať chuť obetovať sa pre evanjelium, znovunadobudnúť dôveru v silu, ktorú